

ถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ปี ๒๕๖๓

ศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านวังปลาไหล
หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านพร้าว อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

จัดทำโดย
สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก
กรมส่งเสริมการเกษตร

ถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๓

ศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านวังปลาไหล
หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านพร้าว อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

๑. ประวัติความเป็นมา

นายประสาร เต็มเปี่ยม ประธานศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านวังปลาไหล เป็นเกษตรกรตัวอย่าง และมีความรู้ความชำนาญในการทำนาแบบลดต้นทุน อยู่บ้านเลขที่ ๒๔/๑ หมู่ที่ ๖ บ้านวังปลาไหล ตำบลบ้านพร้าว อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก มีอาชีพทำนามาตั้งแต่ ปี ๒๕๓๒ เดิมทำแค่ ๘ ไร่ จนมาถึงปัจจุบัน มีพื้นที่ทำนา จำนวน ๖๘ ไร่ เดิมทำนาด้วยวิธีดั้งเดิม เป็นการทำนาส่งต่อรุ่นสู่รุ่นทำตามกันมา โดยไม่ประกอบอาชีพอื่นใด ร่วมด้วยเลย การผลิตมีได้อยู่บนพื้นฐานความรู้ใดๆ ผลผลิตไม่มีคุณภาพ และเกิดการระบาดของศัตรูพืช

ปี ๒๕๔๓ จัดตั้งเป็นศูนย์ข้าวชุมชนบ้านวังปลาไหล โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ต่อมาในปี ๒๕๕๕ เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรที่มีปัญหาเดียวกันและต้องการที่จะช่วยเหลือกันในกลุ่ม ภายใต้การดำเนินงานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านวังปลาไหล มีสมาชิก ๒๐ คน จากการใช้สารเคมีโดยที่ไม่มีความรู้ จึงเกิดการเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการทดลองใช้สารชีวภัณฑ์ ทำให้ต้นข้าวที่มีปัญหาปรับตัวได้ดีขึ้น มีหน่วยงานชักนำให้ผลิตสารชีวภัณฑ์อย่างจริงจัง ทำให้เกษตรกรข้างเคียงเห็นผลงานเชิงประจักษ์มากขึ้น

ปี ๒๕๕๗ จัดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน ในชื่อ “วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวบ้านวังปลาไหล” มีสมาชิก ๒๕ คน ทุนหมุนเวียน ๑๒๐,๐๐๐ บาท และเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจังหวัด ปี ๒๕๕๘ ด้านการแปรรูปข้าว อาทิเช่น เครื่องสีข้าว เครื่องคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว และวัสดุ อุปกรณ์ ปรับปรุงโรงสี

ปี ๒๕๖๐ กลุ่มได้เข้าร่วมโครงการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยมีสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านนา และกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก เป็นผู้ให้คำแนะนำการเข้าร่วมโครงการดังกล่าว

ปัจจุบันศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านวังปลาไหล เป็นศูนย์เครือข่ายที่มีการทำงานเสริมหนุน และเชื่อมโยงกับ ศพก. หลัก เป็นสถานที่ที่มีความพร้อมในการเป็นจุดเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรด้านการลดต้นทุน การเพิ่มมูลค่าผลผลิต และการทำเกษตรปลอดภัย มีเกษตรกรและผู้สนใจ รวมถึงหน่วยงานต่างๆ เข้ามาศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยมีนายประสาร เต็มเปี่ยม ประธานศูนย์ฯ เป็นวิทยากรหลัก ร่วมกับสมาชิก ในการถ่ายทอดความรู้และให้บริการด้านการเกษตรชุมชน

๒. แรงจูงใจในการดำเนินการทำเกษตรปลอดภัย

นายประสาร เต็มเปี่ยม ประธานศูนย์ฯ เล่าว่า แต่ก่อนการทำนาแต่ละครั้งมีการใช้ปัจจัยการผลิตค่อนข้างสูง เช่น อัตราเมล็ดพันธุ์ต่อไร่ พื้พายุและยากำจัดศัตรูพืชด้วยสารเคมี ตลอดจนวิธีการควบคุมศัตรูพืชที่เกิดจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม ทำให้ผลผลิตไม่ได้มาตรฐาน ได้ผลผลิตบ้าง ไม่ได้บ้าง และที่สำคัญการใช้สารเคมีป้องกันโรค-แมลง ติดต่อกันเป็นเวลานานส่งผลกระทบต่อสุขภาพของตนเองโดยตรง ต่อมาเมื่อมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรปลอดภัย ด้วยกระบวนการผลิตแบบ GAP และส่งเสริมการผลิตขยายและใช้สารชีวภัณฑ์ในนาข้าวเพื่อป้องกันและกำจัดโรคแมลง จึงได้ปรับเปลี่ยนมาใช้สารชีวภัณฑ์ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นมา ทำให้ประหยัดต้นทุนการผลิต ได้ข้าวที่มีคุณภาพ ผลผลิตเพิ่มขึ้น และต่อยอดเพิ่มมูลค่าโดยรวบรวมผลผลิตของสมาชิก เพื่อแปรรูปข้าวเป็นข้าวสารบรรจุถุง ได้ราคาเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวเลยทีเดียว และทำน้ำหมัก ปุ๋ยหมักใช้เองในแปลงนาข้าวด้วย

๓. วิธีการดำเนินงาน

นายประสาร เต็มเปี่ยม ประธานศูนย์ฯ ใช้ ศพก. เครือข่าย เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ด้านการจัดการ ศัตรูพืช การผลิตและจำหน่ายสารชีวภัณฑ์ กระตุ้นเตือนเกษตรกรให้ตระหนักถึงผลเสียที่เกิดจากการใช้สารเคมี เกินความจำเป็น การเฝ้าระวัง การแจ้งเตือนภัย การควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน ตลอดจนการจัดการศัตรูพืช ได้ถูกวิธีและมีประสิทธิภาพ โดยให้สมาชิกมีส่วนร่วม ดังนี้

๑) การถ่ายทอดความรู้ สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ตลอดฤดูกาลเพาะปลูก เช่น การสำรวจสถานการณ์ศัตรูพืช การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ เป็นต้น

๒) ลงปฏิบัติการสำรวจแปลงนา โดยหมุนเวียนกันไปตามแปลงนาของสมาชิก สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เพื่อสำรวจสถานการณ์ศัตรูพืช ศัตรูธรรมชาติ สภาพแวดล้อม นำข้อมูลมาจำแนกวิเคราะห์ ตัดสินใจเตือนการระบาด/ควบคุม โดยวิธีผสมผสาน และวางแผนการผลิตขยายสารชีวภัณฑ์

๓) บูรณาการการทำงานของหน่วยงานในระดับพื้นที่ ในส่วนภาครัฐ ร่วมพูดคุยในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ความรู้ตามความต้องการของสมาชิก อาทิเช่น

- กรมส่งเสริมการเกษตร ให้ความรู้เรื่องเทคโนโลยีการผลิตข้าวเพื่อลดต้นทุน สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ เครื่องคัดแยกเมล็ดพันธุ์ อุปกรณ์การผลิตขยายชีวภัณฑ์

- สถานีพัฒนาที่ดิน ให้ความรู้ในการทำปุ๋ยอินทรีย์ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ และการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปอเทือง สนับสนุนปอเทือง การเก็บตัวอย่างดินและการตรวจวิเคราะห์

- กรมการข้าวร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอ ให้ความรู้การผลิตข้าวคุณภาพ และการตรวจรับรอง GAP ให้สมาชิกกลุ่ม สนับสนุนปัจจัยการผลิต (พันธุ์ข้าว)

- หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ให้ความรู้แก่สมาชิก เพื่อสร้างอาชีพที่เป็นทางเลือกแก่เกษตรกร ประกอบด้วย ประมง ปศุสัตว์ กศน.

- หน่วยงานที่ให้ความรู้เรื่องการรวมกลุ่ม การทำบัญชี คือ สหกรณ์ ตรวจบัญชีสหกรณ์ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

- หน่วยงานสนับสนุนเงินทุน คือ ธกส.

- หน่วยงานที่ให้ความรู้เรื่องการใช้น้ำ คือ ชลประทาน

- หน่วยงานที่ให้ความรู้เรื่องการตลาด คือ พาณิชย์จังหวัด

- หน่วยงานท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนตำบล สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์

๔) ให้คำแนะนำ ปรัชษา แก่เกษตรกรที่สนใจเกี่ยวกับการทำเกษตรปลอดภัย

๕) ประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่จะมีการเรียน การสอน ให้เกษตรกรและผู้สนใจ ผ่านหอกระจายข่าว วิทยุชุมชน

๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ด้านบุคลากร

๑) สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและถ่ายทอดความรู้ และขับเคลื่อนศูนย์ให้เกิดการพัฒนาอยู่ตลอด

๒) เกิดการสร้างเครือข่ายในพื้นที่ แลกเปลี่ยนความรู้ และปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรปลอดภัยในรูปแบบกลุ่ม

๓) มีหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่นๆ รวมถึงภาคเอกชน เข้ามาถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาชิกมีการพัฒนาตนเอง

๔) ประธานศูนย์ฯ มีความขยัน เสียสละ ความคิดก้าวหน้า มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ

ด้านองค์ความรู้

ประธานศูนย์ฯ และสมาชิก มีองค์ความรู้และทักษะจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง และหน่วยงานที่เข้ามาให้คำแนะนำ อาทิเช่น

๑) โรคและแมลงศัตรูพืช การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

๒) การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ เพื่อใช้ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช

๓) การผลิตข้าวตามมาตรฐาน GAP

๔) การปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตพืชอย่างยั่งยืน

๕) การเพิ่มมูลค่าผลผลิต โดยการแปรรูปข้าว เป็นข้าวสารคุณภาพ

ด้านสถานที่

๑) ศูนย์เครือข่ายฯ เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวคุณภาพแก่สมาชิก และผู้ที่สนใจ และเป็นสถานที่ทำให้สมาชิกได้มาพบปะกับมากขึ้น เกษตรกรมีการตื่นตัว พุดคุยกันมากขึ้น เนื่องจากมีกิจกรรมที่ร่วมทำมากขึ้น เช่น การจัดอบรม โรงเรียนเกษตรกร การกำจัดวัชพืช เป็นต้น

๒) มีวัสดุอุปกรณ์ประจำศูนย์ เพื่อใช้ในการเรียนรู้/ถ่ายทอดความรู้ เช่น ป้ายองค์ความรู้ แปลงเรียนรู้ โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องเสียง ห้องบรรจุภัณฑ์ อุปกรณ์สำหรับผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ครบถ้วนพร้อมใช้งาน อุปกรณ์ผลิตปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ อุปกรณ์สำหรับการสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช

๓) สถานที่กว้างขวาง เป็นศูนย์กลางของชุมชน การคมนาคมสะดวก มีสาธารณูปโภคพร้อมใช้งาน ครบถ้วน

นอกจากนี้ ศูนย์เรียนรู้ฯ มีทรัพย์สินของกลุ่ม มูลค่ารวมมากกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาท)

๑) อาคารถาวรมั่นคง ๑ หลัง

๒) ลานตากข้าวขนาดมาตรฐาน ๑ ลาน

๓) เครื่องสีข้าว ๑ เครื่อง พร้อมอาคาร

๔) เครื่องคัดแยกเมล็ดพันธุ์ ๑ เครื่อง

๕) รถหยอดข้าว ๑ คัน

๖) อุปกรณ์การผลิตขยายชีวภัณฑ์ ครบชุด

เกิดกองทุนหมุนเวียน เนื่องจากกลุ่มนี้มีพื้นฐานสมาชิกมาจากศูนย์ข้าวชุมชน และดำเนินกิจกรรมการผลิตภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีเงินทุนหมุนเวียน ๒๖๐,๐๐๐ บาท โดยแยกออกได้ดังนี้

เงินกองทุนศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๒๐,๐๐๐ บาท
เงินกองทุนศูนย์ข้าวชุมชน	๗๐,๐๐๐ บาท
เงินกองทุนส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑๗๐,๐๐๐ บาท

๕. ปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ไข

- ๑) เกษตรกรสมาชิกอายุมาก
- ๓) เกษตรกรยังต้องพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมทางการเกษตร
- ๔) เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับเทคโนโลยีเรื่องการทำเกษตรปลอดภัย
- ๕) ตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยยังเป็นที่ยอมรับผู้บริโภคน้อย

วิธีการแก้ไข

๑) สนับสนุนให้มีการโรงเรียนเกษตรกรในกลุ่มของยุวเกษตรกรในท้องถิ่นเพื่อสืบทอดเจตนารมณ์การทำนา และหาคนรุ่นใหม่ซึ่งเป็นลูกหลานภายในชุมชนเข้ามาช่วยเป็นคณะกรรมการ เพื่อพัฒนาผลผลิตการตลาดและผลิตภัณฑ์ต่อไป

๒) ประธานศูนย์และสมาชิก จะประชุมแะเวียนพูดคุย พบปะกัน ประชุม เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และข้อมูลข่าวสารให้ทันสมัย นำมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ให้เหมาะสมที่สุดและสามารถเรียนรู้ไปพร้อมกัน ไม่มีใครถูกทิ้งให้อยู่ข้างหลัง

๖. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

การผลิต มีการควบคุมคุณภาพ โดยใช้กระบวนการศูนย์ข้าวชุมชน เพื่อบริหารจัดการคุณภาพ และปริมาณผลผลิตให้มีผลผลิตที่ได้มีปริมาณเหมาะสมและมีคุณภาพดี เป็นที่ต้องการของตลาด โดยการผลิตข้าวตามมาตรฐาน GAP มีสมาชิกจำนวน ๓๐ ราย ที่ผลิตข้าวผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP แบบกลุ่ม จากกรมการข้าว

การลดต้นทุนการผลิต โดยใช้กระบวนการโรงเรียนเกษตรกร มีการผลิตตามกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยได้มาตรฐานตามการปฏิบัติที่ดีและเหมาะสม ลดการใช้เมล็ดพันธุ์ด้วยรหยอดข้าว ลดการใช้ปุ๋ยเคมีด้วยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตเอง งดการใช้สารเคมีในการผลิต การใช้การจัดการศัตรูพืชแบบวิธีผสมผสาน IPM ใช้สารชีวภัณฑ์แทนสารเคมี ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง

การตลาด การแปรรูปข้าว เป็นข้าวสารคุณภาพบรรจุจำหน่าย เพิ่มช่องทางการตลาด เช่น ตลาดออนไลน์ ได้ราคาเพิ่มขึ้น

การสร้างรายได้เสริม สมาชิกกลุ่มมีรายได้เสริมจากสินค้าเกษตรชนิดอื่นๆ เช่น พืชผัก เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา

ด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยกระบวนการผลิตที่ปลอดภัย GAP ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้ระบบนิเวศดีขึ้น สร้างสมดุลแก่ระบบนิเวศของแปลงนา ลดการระบาดของศัตรูพืชได้เป็นอย่างดี

ด้านสุขภาพ ด้วยกระบวนการผลิตที่ปลอดภัย ส่งผลต่อสุขภาพที่ดีของเกษตรกร

ด้านสังคม เมื่อมีการบริหารจัดการในรูปแบบกลุ่ม ส่งผลให้สมาชิกมีการพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้สมาชิกมีมุมมองต่อสมาชิกด้วยกันดีขึ้น เกิดความสามัคคีเพิ่มมากขึ้น

๗. การขยายผลสู่เกษตรกรอื่นๆ

ภาพกิจกรรม คณะศึกษาดูงานจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดร้อยเอ็ด ชมนิทรรศการแสดงผลงานการผลิตขยาย และใช้สารชีวภัณฑ์ ทดแทนสารเคมี

ภาพกิจกรรม ถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอร์เรีย คณะศึกษาดูงานจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ภาพกิจกรรม การถ่ายทอดความรู้การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ เชื้อราไตรโคเดอร์มา แก่เกษตรกรในชุมชน และผู้สนใจ

ภาพกิจกรรม การถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรต้นแบบ แก่เกษตรกรอำเภอช้างเคียงใน จังหวัดนครนายก

ภาพกิจกรรม การจัดงานจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี ๒๕๖๒
ถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยสั่งตัดร่วมกับปุ๋ยชีวภาพ PGPR๒

ประวัติประธานศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านวังปลาไหล

ชื่อ-สกุล ที่อยู่	นายประสาร เต็มเปี่ยม เลขที่ ๒๔/๑ หมู่ที่ ๖ ซื่อบ้าน วังปลาไหล ต. บ้านพร้าว อ. บ้านนา จ.นครนายก รหัสไปรษณีย์ ๒๖๑๑๐
เบอร์โทรศัพท์	๐๘๑-๖๕๔๖๔๙๒
อายุ	๕๕ ปี
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย (การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.))
สถานะภาพ	สมรส (มีบุตร ๒ คน)
พื้นที่ทำนา	๖๘ ไร่ (นาตนเอง ๘ ไร่ นาเช่า ๖๐ ไร่)
พันธุ์ข้าวที่ปลูก	ข้าวหอมดอกมะลิ ๑๐๕ พิษณุโลก๘๐
ลักษณะการทำนา	ทำนาตนเอง ๑ ครั้งต่อปี ทำนาเช่า ๒ ครั้งต่อปี
วิธีการปลูก	โรยข้าววงอก ๖๘ ไร่
อัตราเมล็ดพันธุ์ที่ใช้	โรยข้าววงอก ๑๐ กิโลกรัม/ไร่
ผลผลิตที่ได้	ข้าวหอมดอกมะลิ ๑๐๕ ผลผลิต ๕๕ ถัง/ไร่ พิษณุโลก๘๐ ผลผลิต ๖๐ ถัง/ไร่
เกียรติประวัติ	ได้รับรางวัลชุมชนวิสาหกิจ/กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ /ชาวนาดีเด่น
สถานะทางสังคม	ประธานประชาชนหมู่บ้าน กรรมการ ศบกต. หมอдинชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ของ กรมพัฒนาที่ดิน และเป็น อสม. ประจำหมู่บ้าน
รายได้	๓๐๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี รายได้หลักมาจากการทำนาขายเป็นเมล็ดพันธุ์ ข้าวเปลือก และแปรรูปข้าวบรรจุถุง

พ.ศ. ๒๕๓๒	ทำนาด้วยวิธีดั้งเดิม ขาดการนำเทคโนโลยีมาช่วยเหลือ ผลผลิตอยู่ประมาณ ๓๐๐-๔๐๐ กิโลกรัม/ไร่ อุปสรรคที่สำคัญคือ แรงงาน
พ.ศ. ๒๕๓๗	เริ่มมีการทำนา โดยใช้รถเกี่ยวขั้วนำมาใช้ในพื้นที่ แต่อุปสรรคที่สำคัญคือ ต้นทุนสูงขึ้น
พ.ศ. ๒๕๓๙	เริ่มปลูกข้าวอายุสั้น (พิษณุโลก๒) ให้ผลผลิต ๖๐๐-๗๐๐ กิโลกรัม/ไร่
พ.ศ. ๒๕๔๓	จัดตั้งเป็นศูนย์ข้าวชุมชน โดยสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวปทุมธานี ๑ จำนวน ๑๕๐ กิโลกรัม และแม่ปุ๋ยเคมี และจัดงานเปิด ศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท
พ.ศ. ๒๕๔๓	จากการใช้สารเคมีโดยที่ไม่มีความรู้ จึงเกิดการเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการทดลองใช้สารชีวภัณฑ์ ทำให้ต้นข้าวที่มีปัญหาปรับตัวได้ดีขึ้น มีหน่วยงานชักนำให้ผลิตสารชีวภัณฑ์อย่างจริงจัง ทำให้เกษตรกรข้างเคียงเห็นผลงาน เชิงประจักษ์มากขึ้น
พ.ศ. ๒๕๔๕	ละเลิกการใช้สารเคมีในนาข้าว
พ.ศ. ๒๕๔๗	- มีการเปลี่ยนประธานศูนย์ข้าวชุมชน เป็นนายประสาร เต็มเปี่ยม - เริ่มมีการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่หน่วยงานภายนอก เช่น การทำเกษตรปลอดภัย แก่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นต้น - สมาชิกสามารถรวมกลุ่มกัน ๒๕ คน ทุนหมุนเวียน ๑๒๐,๐๐๐ บาท - ได้รับสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาความมั่นคงมนุษย์และสังคม ๓๐,๐๐๐ บาท - จัดทะเบียน วิสาหกิจชุมชน ในชื่อ “วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวบ้านวังปลาไหล” - เขียนโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุน ด้านการแปรรูปข้าว จากงบพัฒนาจังหวัดฯ
พ.ศ. ๒๕๔๘	- ได้รับการสนับสนุนเครื่องสีข้าว จากงบพัฒนาจังหวัด ฯ - ได้รับการสนับสนุนเครื่องคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว จากงบพัฒนาจังหวัด ฯ - ได้รับการสนับสนุนเสาปูนและหลังคา จากงบพัฒนาจังหวัด ฯ
พ.ศ. ๒๕๔๙	- ได้รับการสนับสนุนงบพัฒนารากฐานชุมชน ๕๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับ ปรับปรุงโรงสี ๓๐๐,๐๐๐ บาท และทุนสำหรับจัดซื้อเมล็ดพันธุ์แก่สมาชิก ๒๐๐,๐๐๐ บาท
พ.ศ. ๒๕๖๐	- ได้รับการสนับสนุนโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ จำนวน ๑๑๐,๐๐๐ บาท สำหรับผลิตและจำหน่ายสารชีวภัณฑ์ - ประกวดศูนย์ข้าวชุมชน (ประเภททั่วไป) - ประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่น ระดับจังหวัด (ได้รับรางวัลชนะเลิศ)
พ.ศ. ๒๕๖๑	- ได้รับการสนับสนุนโครงการส่งเสริมเกษตรกรรายย่อย จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท สำหรับผลิตและแปรรูปข้าว พร้อมบรรจุภัณฑ์
พ.ศ. ๒๕๖๒	- ประกวดศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ระดับจังหวัด (ได้รับรางวัลชนะเลิศ) - ประกวดศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ระดับเขต (ได้รับรางวัลชนะเลิศ) - ประกวดกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด (ได้รับรางวัลชนะเลิศ) - ประกวดกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ ระดับเขต (ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒)

